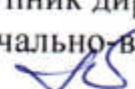

КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ МУЗИЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ІМЕНІ Д. Є. ЗАДОРА»
ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ

Циклова комісія «Загальне фортепіано»

ЗАТВЕРДЖУЮ
Заступник директора
з навчально-виховної роботи
 Гірник М.Ю.

29 серпня 2025
Дата

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ФОРТЕПІАНО

галузь знань	В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
спеціальність	В5 Музичне мистецтво
освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
освітньо-професійна програма	Музичне мистецтво

Розробник: Коцан Олеся Михайлівна, викладачка-методистка.

Програму навчальної дисципліни «Фортепіано» обговорено та схвалено на засіданні циклової комісії «Загальне фортепіано», протокол №1 від 29 серпня 2025 року.

Голова циклової комісії

Підпис

Коцан О.М.
ПІБ

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни
	денна форма навчання
Кількість кредитів – 9	Курс:
	1,2,3,
	Семестр
	1,2,3,4,5,6
Загальна кількість годин – 270	Індивідуальні заняття – 216 год.
	Самостійна робота – 54 год.
	Форма підсумкового контролю: залік: 3, 6 семестр

Статус дисципліни: обов'язкова

Мова навчання : українська

МЕТА ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення дисципліни «Фортепіано» є:

- формування у здобувачів комплексу загальних та фахових компетенцій
- оволодіння навиками гри на фортепіано (соло та в ансамблі)
- читання з листа, акомпанування в об'ємі, необхідному для використання в майбутній професійній діяльності.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Фортепіано» є:

- вивчення та виконання різножанрових та різностильових фортепіанних творів, читання з листа;
- розвиток музичних здібностей, поліфонічного слуху та мислення здобувачів;
- формування у здобувачів художнього смаку;

- сприяння загальному музично-естетичному розвитку;
- виховання виконавської волі та сценічної витримки;
- поглиблення музично-теоретичних знань та уміння використовувати їх у виконавській практиці.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен

знати:

- основні принципи постановки рук, аплікатури та звуковидобування на фортепіано;
- основи акомпанування;
- характерні особливості музичних стилів та жанрів;
- основні методи роботи над музичним твором на різних етапах його опрацювання;
- музичну термінологію.

вміти:

- виконувати фортепіанні твори відповідного рівня складності,
- виконувати фортепіанні переклади оперно-симфонічних, хорових, вокальних творів, акомпанементи до вокальних творів ;
- володіти навиками читання з листа, гри в ансамблі,
- самостійно працювати над музичними творами, використовувати набуті знання у подальшій професійній діяльності.

ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Попередньо здобуті знання мистецького спрямування.

ПЕРЕЛІК ЗАГАЛЬНИХ (ЗК) І СПЕЦІАЛЬНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ (СК) ВИПУСКНИКА

(відповідно до освітньо-професійної програми підготовки фахового молодшого бакалавра):

ЗК 3 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 5 Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.

ЗК 6 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 8 Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

СК 2 Здатність демонструвати достатній рівень виконавської майстерності.

СК 3 Здатність відтворювати художньо-образний зміст музичного твору у виконавській діяльності.

СК 5 Здатність демонструвати професійні навички та уміння в музично-теоретичній/виконавській/педагогічній/організаційно-творчій діяльності.

СК 7 Здатність самостійно організовувати та провадити індивідуальний та/або колективний репетиційний процес у професійній діяльності.

СК 8 Здатність оперувати професійною термінологією.

СК 11 Здатність відслідковувати і оцінювати власний прогрес та досягнення у професійній сфері, проявляти критичну самосвідомість.

СК 13 Здатність презентувати результати своєї творчої /педагогічної/організаційно-творчої діяльності перед аудиторією з урахуванням її специфіки.

СК 14 Здатність до професійної самореалізації.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ

Вивчення навчальної дисципліни передбачає досягнення наступних результатів:

РН 3 Грати на музичному інструменті артистично, технічно, осмислено відтворюючи художньо-образний зміст музичного твору відповідно до його стильових особливостей.

РН 4 Читати та відтворювати нотний запис тексту музичного твору.

РН 5 Застосовувати аналіз та синтез для розв'язання інтерпретаційних завдань, абстрактно і творчо мислити.

РН 6 Визначати зміст, форму, жанрово-стильові особливості музичного твору як на слух, так і при вивченні нотного тексту.

РН 8 Розпізнавати різні компоненти музичної мови.

РОЗПОДІЛ ЗАГАЛЬНОГО ОБСЯГУ ГОДИН МІЖ ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ ТА САМОСТІЙНОЮ РОБОТОЮ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ, ПОСЛІДОВНІСТЬ, ОРГАНІЗАЦІЙНІ ФОРМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Зміст програми навчальної дисципліни

1 семестр

Тема 1. Виконавсько-технічна підготовка здобувачів. Засвоєння аплікатурних позицій та формул однойменних мажорних та мінорних гам до 3 знаків. Робота над виконанням арпеджіо, акордів, хроматичної гами. Розбір та вивчення 2 інструктивних етюдів на різні види техніки.: визначення тональності, виду основних технічних формул (позиційна, гамоподібна, акордова, октавна), опрацювання аплікатурних принципів, засвоєння способів і методів подолання технічних труднощів, оволодіння відповідним темпом виконання.

Тема 2. Формування поліфонічного мислення. Розбір та вивчення поліфонічного твору контрастного або імітаційного типу. Аналіз характеру та будови твору, особливостей голосоведення, артикуляції та фразування. Засвоєння способів та методів опрацювання поліфонічного твору, вивчення напам'ять.

Тема 3. Формування навиків розбору, вивчення та виконання напам'ять твору малої форми. Розбір тексту, визначення характеру, форми та будови твору, аналіз засобів виразності, робота над звуковидобуванням, фразуванням, штрихами, динамікою.

Тема 4. Формування та розвиток навиків ансамблевої гри. Розбір, вивчення та виконання ансамблевого фортепіанного твору.

Тема 5. Ознайомлення з особливостями різних жанрів фортепіанної музики: ескізне опрацювання твору великої форми, п'єси. Читання з листа.

2 семестр

Тема 1. Виконавсько-технічна підготовка здобувачів. Засвоєння аплікатурних позицій та формул однойменних мажорних та мінорних гам до 5 знаків. Робота над виконанням арпеджіо, акордів, хроматичної гами. Розбір та вивчення 2 інструктивних етюдів на різні види техніки.

Тема 2. Формування поліфонічного мислення та розвиток поліфонічного слуху. Розбір та вивчення поліфонічного твору контрастного або імітаційного типу. Аналіз характеру та будови твору, особливостей голосоведення, артикуляції та фразування. Засвоєння способів та методів опрацювання поліфонічного твору.

Тема 3. Розвиток музичного та образного мислення, навиків розбору та виконання твору великої форми. Аналіз будови твору, визначення основних розділів, гармонічного плану, характеру головної, побічної теми, драматургічного розвитку. Аналіз та виконавське засвоєння фактурних особливостей, штрихів, динамічних контрастів.

Тема 4. Формування художньо-виконавських навиків в роботі над 2 різнохарактерними п'єсами. Аналіз нотного тексту, визначення завдань відтворення музичного образу засобами музичної виразності, вивчення та виконання напам'ять.

Тема 5. Формування та розвиток навиків ансамблевої гри. Розбір, вивчення та виконання ансамблевого фортепіанного твору.

3 семестр

Тема 1. Виконавсько-технічна підготовка здобувачів. Ознайомлення з аплікатурними формулами дієзних та бемольних мажорних гам. Робота над виконанням арпеджіо, акордів, хроматичної гами. Розбір та вивчення 2 етюдів на різні види техніки, оволодіння відповідним темпом виконання.

Тема 2. Розвиток поліфонічного мислення та слуху. Розбір та вивчення поліфонічного твору контрастного або імітаційного типу. Робота над штрихами, артикуляцією та фразуванням. Засвоєння способів та методів опрацювання поліфонічного твору, вивчення напам'ять.

Тема 3. Розвиток навиків розбору та виконання твору великої форми. Аналіз будови твору, визначення основних розділів, гармонічного плану, характеру головної, побічної теми, драматургічного розвитку. Робота над стильовими особливостями сонатної форми конкретного композитора. Виконавське засвоєння фактурних особливостей, штрихів, динамічних контрастів.

Тема 4. Розвиток навиків розбору, вивчення та виконання напам'ять різнохарактерних п'єс. Аналіз тонального плану, жанрових та стильових характеристик, метро-ритмічних особливостей. Робота над штрихами, динамікою, фразуванням, подоланням технічних труднощів.

Тема 5. Формування та розвиток навиків ансамблевої гри. Розбір та вивчення фортепіанних перекладів фрагментів симфонічних та оперних творів. Робота над звуковими тембральними характеристиками, злагодженістю виконання.

4 семестр

Тема 1. Виконавсько-технічна підготовка здобувачів. Ознайомлення з аплікатурними формулами дієзних та бемольних мінорних гам. Робота над виконанням арпеджіо тонічного тризвуку, акордів, хроматичної гами. Розбір та вивчення 2 етюдів на різні види техніки, оволодіння відповідним темпом виконання.

Тема 2. Розвиток поліфонічного слуху та мислення. Робота над поліфонічним твором імітаційного або контрастного типу. Засвоєння способів і методів роботи над поліфонічним твором, вивчення напам'ять.

Тема 3. Розвиток навиків розбору, вивчення та виконання напам'ять різнохарактерних п'єс. Самостійне вивчення 1 п'єси.

Тема 4. Розвиток навиків ансамблевої гри, вивчення та виконання ансамблевого перекладу для фортепіано твору з курсу музичної літератури.

Тема 5. Ознайомлення з особливостями різних жанрів фортепіанної музики: ескізне опрацювання твору великої форми, розвиток навиків акомпанування, ознайомлення з типовими формулами гармонічного супроводу романсів та пісень. Вивчення та виконання пісні або романсу з акомпанементом.

5 семестр

Тема 1. Виконавсько-технічна підготовка здобувачів. Побудова та виконання на 4 октави в прямому русі арпеджіо D7 та VII7 від усіх білих клавіш. Розбір та вивчення 2 етюдів на різні види техніки.

Тема 2. Розвиток навиків стильового виконання твору великої форми. Робота над темповою єдністю, штриховою точністю, опрацювання технічно складних

місць. Розкриття художньо-образного змісту твору засобами музичної виразності.

Тема 3. Розвиток навиків розбору, вивчення та виконання напам'ять різнохарактерних п'єс. Розбір тексту, визначення характеру, форми та будови твору, аналіз засобів виразності, робота над звуковидобуванням, фразуванням, штрихами, динамікою.

Тема 4. Вдосконалення навиків ансамблевої гри, розбір, вивчення та виконання ансамблевого твору.

Тема 5. Ознайомлення з особливостями різних жанрів фортепіанної музики: ескізне опрацювання поліфонічного твору та акомпанементу до вокального твору. Читання з листа.

6 семестр

Тема 1. Виконавсько-технічна підготовка здобувачів. Побудова та виконання на 4 октави в прямому русі арпеджіо 11 акордів від усіх білих клавіш. Розбір та вивчення 2 етюдів.

Тема 2. Розвиток поліфонічного слуху та мислення. Розвиток навиків виконання поліфонічного твору імітаційного або контрастного типу. Тембральні характеристики голосів та технічні прийоми їх виконання.

Тема 3. Виконавська реалізація художньо-образного змісту твору великої форми: детальний аналіз та виконавське засвоєння особливості фактури, звуковидобування, фразування, педалізації. Координація рухів та слуховий самоконтроль.

Тема 4. Формування та розвиток художньо-виконавських навиків в роботі над 2 різнохарактерними п'єсами. Аналіз нотного тексту, стильових та жанрових особливостей, визначення завдань відтворення музичного образу засобами музичної виразності, вивчення та виконання напам'ять.

Тема 5. Ескізне опрацювання ансамблевого твору та акомпанементу. Читання з листа.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви тем	Кількість годин				
	усього	у тому числі			
		лекції	практичні	індивід.	самостійна робота
1	2	3	4	5	6
1 семестр					
Тема 1. Виконавсько-технічна підготовка здобувачів. Засвоєння аплікатурних позицій та формул однойменних мажорних та мінорних гам до 3 знаків.	9	-	-	6	3

Робота над виконанням арпеджіо, акордів, хроматичної гами. Розбір та вивчення 2 інструктивних етюдів на різні види техніки.: визначення тональності, виду основних технічних формул (позиційна, гамоподібна, акордова, октавна), опрацювання аплікатурних принципів, засвоєння способів і методів подолання технічних труднощів, оволодіння відповідним темпом виконання.					
Тема 2. Формування поліфонічного мислення. Розбір та вивчення поліфонічного твору контрастного або імітаційного типу. Аналіз характеру та будови твору, особливостей голосоведення, артикуляції та фразування. Засвоєння способів та методів опрацювання поліфонічного твору, вивчення напам'ять.	11	-	-	8	3
Тема 3. Формування навиків розбору, вивчення та виконання напам'ять твору малої форми. Розбір тексту, визначення характеру, форми та будови твору, аналіз засобів виразності, робота над звуковидобуванням, фразуванням, штрихами, динамікою.	9	-	-	6	3
Тема 4. Формування та розвиток навиків ансамблевої гри. Розбір, вивчення та виконання ансамблевого фортепіанного твору.	8	-	-	6	2
Тема 5. Ознайомлення з особливостями різних жанрів	8	-	-	6	2

фортепіанної музики: ескізне опрацювання твору великої форми, п'єси. Читання з листа.					
2 семестр					
Тема 1. Виконавсько-технічна підготовка здобувачів. Засвоєння аплікатурних позицій та формул однойменних мажорних та мінорних гам до 5 знаків. Робота над виконанням арпеджіо, акордів, хроматичної гами. Розбір та вивчення 2 інструктивних етюдів на різні види техніки.	9	-	-	8	1
Тема 2. Формування поліфонічного мислення та розвиток поліфонічного слуху. Розбір та вивчення поліфонічного твору контрастного або імітаційного типу. Аналіз характеру та будови твору, особливостей голосоведення, артикуляції та фразування. Засвоєння способів та методів опрацювання поліфонічного твору.	9	-	-	8	1
Тема 3. Розвиток музичного та образного мислення, навиків розбору та виконання твору великої форми. Аналіз будови твору, визначення основних розділів, гармонічного плану, характеру головної, побічної теми, драматургічного розвитку. Аналіз та виконавське засвоєння фактурних особливостей, штрихів, динамічних контрастів.	9	-	-	8	1
Тема 4. Формування художньо-виконавських навиків в роботі над 2 різнохарактерними п'єсами.	9	-	-	8	1

Аналіз нотного тексту, визначення завдань відтворення музичного образу засобами музичної виразності, вивчення та виконання напам'ять.					
Тема 5. Формування та розвиток навиків ансамблевої гри. Розбір, вивчення та виконання ансамблевого фортепіанного твору.	9	-	-	8	1
3 семестр					
Тема 1. Виконавсько-технічна підготовка здобувачів. Ознайомлення з аплікатурними формулами дієзних та бемольних мажорних гам. Робота над виконанням арпеджіо, акордів, хроматичної гами. Розбір та вивчення 2 етюдів на різні види техніки, оволодіння відповідним темпом виконання.	8	-	-	6	2
Тема 2. Розвиток поліфонічного мислення та слуху. Розбір та вивчення поліфонічного твору контрастного або імітаційного типу. Робота над штрихами, артикуляцією та фразуванням. Засвоєння способів та методів опрацювання поліфонічного твору, вивчення напам'ять.	10	-	-	7	3
Тема 3. Розвиток навиків розбору та виконання твору великої форми. Аналіз будови твору, визначення основних розділів, гармонічного плану, характеру головної, побічної теми, драматургічного розвитку. Робота над стильовими особливостями сонатної форми конкретного	10	-	-	7	3

композитора. Виконавське засвоєння фактурних особливостей, штрихів, динамічних контрастів.					
Тема 4. Розвиток навиків розбору, вивчення та виконання напам'ять різнохарактерних п'єс. Аналіз тонального плану, жанрових та стильових характеристик, метро-ритмічних особливостей. Робота над штрихами, динамікою, фразуванням, подоланням технічних труднощів.	10	-	-	8	2
Тема 5. Формування та розвиток навиків ансамблевої гри. Розбір та вивчення фортепіанних перекладів фрагментів симфонічних та оперних творів. Робота над звуковими тембральними характеристиками, злагодженістю виконання.	7			4	3
4 семестр					
Тема 1. Виконавсько-технічна підготовка здобувачів. Ознайомлення з аплікатурними формулами дієзних та бемольних мінорних гам. Робота над виконанням арпеджіо тонічного тризвуку, акордів, хроматичної гами. Розбір та вивчення 2 етюдів на різні види техніки, оволодіння відповідним темпом виконання.	8	-	-	8	-
Тема 2. Розвиток поліфонічного слуху та мислення. Робота над поліфонічним твором імітаційного або контрастного типу. Засвоєння способів і методів роботи над	8	-	-	8	-

поліфонічним твором, вивчення напам'ять.					
Тема 3. Розвиток навиків розбору, вивчення та виконання напам'ять різнохарактерних п'єс. Самостійне вивчення 1 п'єси.	13	-	-	8	5
Тема 4. Розвиток навиків ансамблевої гри, вивчення та виконання ансамблевого перекладу для фортепіано твору з курсу музичної літератури.	8	-	-	8	-
Тема 5. Ознайомлення з особливостями різних жанрів фортепіанної музики: ескізне опрацювання твору великої форми, розвиток навиків акомпанування, ознайомлення з типовими формулами гармонічного супроводу романсів та пісень. Вивчення та виконання пісні або романсу з акомпанементом.	8	-	-	8	-
5 семестр					
Тема 1. Виконавсько-технічна підготовка здобувачів. Побудова та виконання на 4 октави в прямому русі арпеджіо Д7 та VII7 від усіх білих клавіш. Розбір та вивчення 2 етюдів на різні види техніки.	8	-	-	6	2
Тема 2. Розвиток навиків стильового виконання твору великої форми. Робота над темповою єдністю, штриховою точністю, опрацювання технічно складних місць. Розкриття художньо-образного змісту твору засобами музичної виразності.	10	-	-	7	3
Тема 3. Розвиток навиків розбору, вивчення та	10	-	-	7	3

виконання напам'ять різнохарактерних п'єс. Розбір тексту, визначення характеру, форми та будови твору, аналіз засобів виразності, робота над звуковидобуванням, фразуванням, штрихами, динамікою.					
Тема 4. Вдосконалення навиків ансамблевої гри, розбір, вивчення та виконання ансамблевого твору.	9	-	-	6	3
Тема 5. Ознайомлення з особливостями різних жанрів фортепіанної музики: ескізне опрацювання поліфонічного твору та акомпанементу до вокального твору . Читання з листа.	8			6	2
6 семестр					
Тема 1. Виконавсько-технічна підготовка здобувачів. Побудова та виконання на 4 октави в прямому русі арпеджію 11 акордів від усіх білих клавіш. Розбір та вивчення 2 етюдів.	9	-	-	8	1
Тема 2. Розвиток поліфонічного слуху та мислення. Розвиток навиків виконання поліфонічного твору імітаційного або контрастного типу. Тембральні характеристики голосів та технічні прийоми їх виконання.	9	-	-	8	1
Тема 3. Виконавська реалізація художньо-образного змісту твору великої форми: детальний аналіз та виконавське засвоєння особливості фактури, звуковидобування, фразування, педалізації. Координація рухів та	9	-	-	8	1

слуховий самоконтроль.					
Тема 4. Формування та розвиток художньо-виконавських навиків в роботі над 2 різнохарактерними п'єсами. Аналіз нотного тексту, стильових та жанрових особливостей, визначення завдань відтворення музичного образу засобами музичної виразності, вивчення та виконання напам'ять.	9	-	-	8	1
Тема 5. Ескізне опрацювання ансамблевого твору та акомпанементу. Читання з листа.	9	-	-	8	1
	270			216	54

ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Підсумковий контроль знань здобувачів проводиться у формі заліків у 3 та 6 семестрі відповідно до навчального плану. В інших семестрах оцінювання результатів навчання відбувається на контрольних уроках. Проведення контрольних заходів відбувається в присутності викладачів циклової комісії. Здобувач має виконати сольні твори напам'ять, ансамблі та акомпанемент – з нот.

Вимоги підсумкового контролю:

залік

- Поліфонічний твір
- Твір великої форми
- 2 різнохарактерні п'єси

КОМПЛЕКС ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

- 1 семестр : контрольний урок : поліфонічний твір, п'єса, етюд, ансамбль
- 2 семестр: контрольний урок: поліфонічний твір, твір великої форми, п'єса, ансамбль
- 3 семестр: залік: поліфонічний твір, твір великої форми, 2 різнохарактерні п'єси

- 4 семестр: контрольний урок : п'єса, твір для самостійного вивчення,
поліфонічний твір, ансамбль (твори з курсу муз.літ)
- 5 семестр: контрольний урок: 2 різнохарактерні п'єси, твір великої форми,
ансамбль
- 6 семестр: залік: поліфонічний твір, твір великої форми,
2 різнохарактерні п'єси

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

для заліку, контрольного уроку
<p>Відмінно: виконання програмових творів у повному обсязі (сольні твори – напам'ять, акомпанементи та ансамблі – з нот), емоційно яскраво, у відповідному темпі, з володінням формою твору, з осмисленим розкриттям образно-ідейного змісту і жанрово-стильових особливостей твору засобами музичної виразності (динаміка, штрихи, фразування). Допускаються 1-3 незначні інтонаційні, динамічні, темпові та штрихові неточності, які суттєво не впливають на розкриття художнього образу. Самостійну роботу та індивідуальні завдання з виконавсько-технічної підготовки виконано в повному обсязі.</p>
<p>Добре: виконання програмових творів у повному обсязі (сольні твори – напам'ять, акомпанементи – з нот), емоційно яскраво, з розумінням образно-ідейного змісту, жанрово-стильових особливостей, форми твору. Допускаються 4-6 незначні інтонаційні, динамічні, темпові та штрихові неточності, які суттєво не впливають на розкриття художнього образу. Самостійну роботу та індивідуальні завдання з виконавсько-технічної підготовки виконано в повному обсязі.</p>
<p>Задовільно: виконання програмових творів у повному обсязі (сольні твори – напам'ять, акомпанементи – з нот), з розкриттям музичного образу в загальних рисах. Наявні труднощі з охопленням форми твору, виконання маловиразне, невпевнене, мають місце темпові заповільнення і зупинки, часті текстові помилки, технічні зриви, метро-ритмічні порушення, недостатнє володіння штрихами та динамікою. Самостійну роботу та індивідуальні завдання з виконавсько-технічної підготовки виконано частково.</p>
<p>Незадовільно: відсутня частина програмових творів, мають місце значні втрати нотного тексту, не розкрито образно-ідейний зміст творів. Самостійну роботу та індивідуальні завдання з виконавсько-технічної підготовки не виконано.</p>

САМОСТІЙНА РОБОТА

Важливою складовою професійної підготовки здобувачів в процесі вивчення дисципліни «Фортепіано» є самостійна робота, що передбачає вміння аналізувати, узагальнювати та використовувати набуті знання, вміння та навички в роботі над музичним твором на основних етапах його вивчення (розбір, опрацювання, підготовка до сценічного виконання), а також вміння на основі вдумливого вивчення музичного тексту, розуміння стилевих та жанрових особливостей музичного матеріалу розкрити композиторський задум. Самостійна робота ведеться планомірно на кожному курсі, починаючи з I курсу навчання. На самостійне опрацювання необхідно вибирати твори різні за змістом, стилем, жанром, формою та фактурою. Кількість творів, що плануються, повинна відповідати вимогам програми.

№ П/П	ЗМІСТ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ	ФОРМА КОНТРОЛЮ
1.	Робота над обов'язковими творами з навчальної програми.	Поточний контроль у ході індивідуальних занять.
2.	Ескізне виконання творів, запланованих на самостійне опрацювання.	Поточний контроль у ході індивідуальних занять.
3.	Самостійно вивчена п'єса для сольного виконання напам'ять	Контрольний урок у 4 семестрі

У процесі навчання здобувач повинен самостійно опрацювати та виконати:

- 1 семестр – 1 етюд
- 2 семестр – 1 п'єса
- 3 семестр – 1 етюд
- 4 семестр – 1 п'єса
- 5 семестр – 1 п'єса
- 6 семестр – 1 п'єса

Орієнтовний перелік творів для самостійної роботи здобувачів подано в розділі «Рекомендована література».

ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

ДЛЯ ВИКОНАВСЬКО–ТЕХНІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ

- 1 семестр До мажор, до мінор, Соль мажор, соль мінор, Ре мажор, ре мінор.
Арпеджіо тонічного тризвуку та його обернень. Акорди.

Хроматична гама.

- 2 семестр Ля мажор, ля мінор, Мі мажор, мі мінор, Сі мажор, сі мінор.
Фа мажор, фа мінор. Арпеджіо тонічного тризвуку та його
обернень. Акорди. Хроматична гама.
- 3 семестр Фа-дієз мажор, До-дієз мажор, Сі-бемоль мажор,
Мі-бемоль мажор, Ля-бемоль мажор. Арпеджіо тонічного
тризвуку та його обернень. Акорди. Хроматична гама.
- 4 семестр до-дієз мінор, соль-дієз мінор, сі-бемоль мінор, мі бемоль мінор
фа-дієз мінор. Арпеджіо тонічного тризвуку та його обернень.
Акорди. Хроматична гама.
- 5 семестр Арпеджіо D7 акорду та його обернень від білих клавiш.
Арпеджіо VII7 від білих клавiш.
- 6 семестр Арпеджіо 11-ти акордів від білих клавiш.

Поточний контроль стану розвитку навиків виконавсько-технічної підготовки проводиться у формі технічного заліку (недиференційованого) щосеместрово (листопад, квітень), починаючи з 2 семестру.

Оцінювання рівня виконавсько-технічної підготовки:

«зараховано» – вимоги виконано у повному обсязі, технічний матеріал та етюд виконано без суттєвих текстових помилок, в темповому діапазоні від середнього до швидкого з правильною аплікатурою;

«не зараховано» – вимоги виконано не в повному обсязі, технічний матеріал та етюд виконано зі значними темповими порушеннями, зупинками, помилками в аплікатурі.

Вимоги технічного заліку

- 1– 4 семестри 2 гами, 1 етюд
- 5– 6 семестри Арпеджіо від 2 білих клавiш, 1 етюд

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Орієнтовний перелік творів для здобувачів I курсу

1. Поліфонічні твори

Й.С.Бах. Двоголосні інвенції: c-moll, E-dur, f-moll.

Й.С.Бах. Триголосні інвенції: d-moll, g-moll, E-dur.

Й.С.Бах. Триголосні фуги C-dur, a-moll.

К.-М. Вебер. 6 маленьких фуг, тв.1 (на вибір)

Г. Гендель. Фугети № 1, 5. Сюїти № 4, 14.

Д. Задор. Фуга.

І. Маттесон. Сюїта.

2. Твори великої форми

Л.Бетховен. Шість легких сонат.

Шість легких варіацій Соль мажор.

Сім варіацій на власну тему Ля мажор.

тв. 49. № 2. Соната Соль мажор

тв. 79. № 1. Соната Соль мажор

Д. Бортнянський. Соната фа - мажор.

М. Клементі. Соната фа-дієз мінор.

В.Моцарт. Сонати № 4 Мі-бемоль мажор, №15 До мажор.

В.Моцарт. Фантазія ре мінор.

3. П'єси

В.Барвінський. «Лірницька пісня»

І.Беркович. Прелюдії тв.46 (на вибір)

Е.Гріг. Ліричні п'єси (на вибір)

М. Лисенко. Елегія.

Ф. Мендельсон. Пісні без слів №№ 4, 9, 16.

Л.Ревуцький. Пісня, Вальс. Тв.17

В.Сильвестров. Ранкова музика.

4. Етюди

Г. Бертіні ор.29;

Г Бернс.ор.61, ор.68.

О.Лешгорн.ор.66.

К.Черні ор.299.

5. Самостійна робота

Ф. Шуберт. Вальс тв.18а, № 5.

Л. Бетховен. Сім народних танців.

Й. Кірнбергер. Прелюдія.

Л. Кйолер. Італійська серенада.

К. Гурлітт. Мазурка.

С. Геллер. Вальс.

Орієнтовний перелік творів для здобувачів II курсу

1. Поліфонія

Й.С. Бах. Триголосні інвенції: D – dur, a –moll, e – moll, h – moll.

Малені прелюдії та фуги (прелюдії та фугети на вибір).

Французські сюїти № 1, 5 (частини на вибір).

Е. Гріг. Канон Сі бемоль мажор.

Л. Колодуб. Фуга мі мінор.

М. Чурльоніс. Фуга до мінор.

2. Твори великої форми

Л.Бетховен. Дев'ять варіацій Ля мажор.

Вісім варіацій До мажор.

Й.Гайдн. Соната № 6, № 7.

Б.Дваріонас. Сонатина соль-дієз мінор.

М.Колесса. Сонатина ля мінор.

В. Моцарт. Соната Сі-бемоль мажор

Д.Скарлатті. Сонати № 9 ре мінор , № 39 соль мінор.

3.П'єси

К.Дебюссі. Арабеска Мі мажор.

М. Колеса. Фантастичний прелюд.

В. Косенко. Три мазурки, тв.3.

Ф. Ліст. Втіха №№ 1, 2.

Л. Ревуцький. Вальс

І. Шамо. Українська сюїта.

Гумореска.

Ф. Шопен. Ноктюрни: до-дієз мінор, фа мінор.

Ф. Шуберт. Експромт Ля-бемоль мажор.

4. Етюд

А.Лешгорн. Етюд, тв.136. Зошит I (на вибір).

М. Мошковський. Етюд тв.72.

Ф. Ліст. Юнацькі етюди, тв.1 (на вибір)

К.Черні. Оп.299. Зошити III – IV.

5.Самостійна робота

І.Крамер. Етюди тв.66 (зошит І).
М.Лисенко. Сумний спів.
І.Альбеніс. Прелюдія.
А.Хінастера. Креольський танок.

Орієнтовний перелік творів для здобувачів ІІІ курсу

1. Поліфонія

Й.С. Бах. ДТК том 1: ре мінор, Фа мажор, Сі мажор.
том 2: до мінор, фа мінор.

Й.С. Бах. Англійські сюїти (по вибору).

Л. Ревуцький. Фантазія і фуга. Канон.

М. Регер. Прелюдія та фуга Ре мажор.

Г. Форе. Фуга

2. Твори великої форми

Ф.Е.Бах. Соната фа мінор І ч.

Л. Бетховен. Сонати : до мінор, тв.10, №1; Мі мажор, тв.14, №1.

Д. Бортнянський. Концерт До мажор.

Й. Гайдн. Сонати: соль мінор, Ля-бемоль мажор, Ля мажор, ре мінор.

В. Моцарт. Сонати № 2 Фа мажор І ч., № 10 До мажор.

3. П'єси

К. Дебюссі. Дитячий куток (окремі п'єси).

«Місячне сяйво».

Прелюдія «Дівчина з волоссям кольору льону».

Д.Задор. Гопак, Етюд до мінор.

М. Колесса. Дрібнички.

В. Косенко. Гавот, тв.19.

М. Лисенко. Меланхолійний вальс.

Ж. Масне. Елегія.

М. Сільванський. Українське скерцо.

Б. Фільц. «Закарпатські новелети»

Ф. Шопен. Ноктюрни. Ор.9 № 2 Мі бемоль мажор, ор.32 Сі мажор.

Вальс сі мінор.

4. Етюди

О. Кобилянський. Шість октавних етюдів.

М. Мошковський. Ор.72 (по вибору).

Н. Пейко. Концертний етюд.

К. Черні. Ор.740, зошити I-II.

5. Самостійна робота.

С. Борткевич. Колискова.

К. Дебюссі. Маленьке негрєня.

С. Людкевич. Пісня без слів.

М. Регер. Скерцо.

М. Скорик. Коломийка.

Ансамблі в чотири руки

Л. Бетховен. Соната Ре мажор.

І. Брамс. Угорські танці (на вибір).

К. Вебер. 6 легких п'єс.

А. Дворжак. Слов'янські танці (на вибір).

Е. Гріг. Сюїта «Пер Гюнт».

Ансамблі для двох фортепіано

В. Моцарт. Соната Ре мажор.

К. Сен – Санс. Вибрані п'єси з сюїти «Карнавал тварин».

Д. Компанієць. Танець.

Орієнтовний перелік творів,

рекомендованих для роботи над акомпанементом

Л.Бетховен.	«Бабак». «Прощання Моллі».
Е.Гріг.	«Пісня Сольвейг», «Принцеса», «Серце поета», «Сон», «Захід сонця».
М.Дремлюга.	«В моїй душі пісень моря».
Л.Дичко .	«Зимова фантазія», «Земле моя».
М.Колесса.	«Я марила всю ніченьку».
А.Кос-Анатольський.	«Ой ти, дівчино, з горіха зерня», «Любов і музика».
М.Лисенко.	« Ой на горі ромен цвіте», «Утоптала стежечку», «Якби мені черевички».
Ф.Ліст.	«Як дух Лаури»
С.Людкевич .	«Одна пісня голосненька».
Ф.Шопен.	Пісні.
Ф.Шуберт.	Романси та пісні з циклу: «Прекрасна мельниківна».
Р.Шуман.	Цикли пісень: «Мирти», «Любов поета», «Коло пісень».

МЕТОДИЧНА ЛІТЕРАТУРА

1. Аніщенко Н. Фортепіанне навчання обдарованих старшокласників у контексті формування музично-виконавського сприйняття. Педагогічні інновації: ідеї, реалії, перспективи. Серія «Педагогічні науки». Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2023р., № 30, Т.1, с.82 – 92.
2. Воробкевич Т. Методика викладання гри на фортепіано. – Львів: ЛДМА, 2001 р.
3. Кашкадамова Н. Мистецтво гри на клавішно-струнних інструментах. – Тернопіль: СМП «Астон», 1998 р.
4. Ляшенко Т. Методичні підходи викладання гри на фортепіано. Наукові записки. Серія «Психолого-педагогічні науки». (Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя), 2021р.,

Вип. №2, с.64 – 68.

5. Скляр О. Особливості викладання курсу «фортепіано» у вищих навчальних закладах культури. Культура України. Київ, 2020. Вип.67, с.147 – 156.
6. Язикова Н. Теоретичні основи формування музично-виконавських умінь у класі загального та спеціалізованого фортепіано. Музичне мистецтво і культура. Київ, 2020. Вип.30, кн.1, с. 131 – 138.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

- www.classical-composers.org. База даних про композиторів: біографії, музика, ноти у вільному доступі, посилання на персональні сайти (Бах, Моцарт, Бетховен, композитори ХХ ст. і т. д.) (англ. мовою)
- www.classicalmidiconnection.com/cmс . Архів класики в МІDІ-форматі (англ. мовою)
- www.mfiles.co.uk/classical-mp3.htm — музика в mp3 (англ. мовою)
- www.jmslp.org . Сайт для піаністів (англ. мовою)

Нотні архіви

<http://ukrnotes.in.ua>

<https://composer.ucoz.ua>

<http://nlib.org.ua>

<https://musopen.org>